EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 4.2.2014
COM(2014) 52 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

ZA LETO 2012 O ŽIVILSKIH SESTAVINAH, OBSEVANIH Z IONIZIRAJOČIM SEVANJEM

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

ZA LETO 2012 O ŽIVILSKIH SESTAVINAH, OBSEVANIH Z IONIZIRAJOČIM SEVANJEM

1. UVOD

V skladu s členom 7(4) Direktive 1999/2/ES to poročilo zajema obdobje od 1. januarja 2012 do 31. decembra 2012. Vsebuje zbirko podatkov, ki jih je 27 držav članic predložilo Komisiji.

2. PRAVNA PODLAGA IN OZADJE

Člen 7(3) Direktive 1999/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. februarja 1999 o približevanju zakonodaje držav članic o živilih in živilskih sestavinah, obsevanih z ionizirajočim sevanjem[1], določa, da države članice vsako leto predložijo Komisiji:

– rezultate pregledov objektov za obsevanje, zlasti kar zadeva kategorije in količine obsevanih živil in živilskih sestavin ter uporabljenih doz,

ter

– rezultate pregledov v fazi trženja proizvodov in metode za ugotavljanje obsevanosti z ionizirajočim sevanjem.

Člen 7(4) Direktive določa, da Komisija v *Uradnem listu Evropske unije* objavi:

– podrobne podatke o odobrenih objektih za obsevanje v državah članicah in vse spremembe njihovega statusa,

– poročilo na podlagi informacij, ki jih predložijo nacionalni nadzorni organi.

Informacije o splošnih vidikih obsevanja živil so na voljo na spletišču Generalnega direktorata Evropske komisije za zdravje in potrošnike[2].

2.1. Objekti za obsevanje

V skladu s členom 3(2) Direktive 1999/2/ES se lahko živila in živilske sestavine obsevajo le v odobrenih objektih za obsevanje. Odobritve za objekte v EU izdajajo pristojni organi držav članic. V skladu s členom 7(3) morajo države članice Komisijo obvestiti o odobrenih objektih za obsevanje.

Živila in živilske sestavine se smejo obsevati samo z naslednjimi viri:

– gama žarki iz radionuklidov ^{60}Co ali ^{137}Cs;

– rentgenskimi žarki iz naprav, ki delujejo na ravni nominalne (največje kvantne energije) energije 5 MeV ali pod njo;

– elektroni iz naprav, ki delujejo na ravni nominalne energije (največje kvantne energije) 10 MeV ali pod njo.

[1] UL L 66, 13.3.1999, str. 16.
[2] http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm

Seznam odobrenih objektov za obsevanje v državah članicah je objavila Komisija in je javno dostopen[3].

2.2. Obsevana živila in živilske sestavine

Obsevanje posušenih aromatičnih zelišč, začimb in vrtnih zelišč v EU je dovoljeno z Direktivo 1999/3/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. februarja 1999 o izdelavi seznama Skupnosti za živila in živilske sestavine, obsevane z ionizirajočim sevanjem[4]. Poleg tega je sedem držav članic Komisiji uradno sporočilo, da ohranjajo nacionalna dovoljenja za nekatera živila in živilske sestavine v skladu s členom 4(4) Direktive 1999/2/ES. Seznam nacionalnih dovoljenj je objavila Komisija[5].

Vsa obsevana živila, ki vsebujejo eno ali več obsevanih živilskih sestavin, morajo biti označena z izrazom „obsevano“ ali „obsevano z ionizirajočim sevanjem“. Če se obsevani proizvod uporablja kot sestavina v sestavljenem živilu, sta enaka izraza navedena poleg njegove oznake na seznamu sestavin. Kadar gre za proizvode, ki se prodajajo v razsutem stanju, se ta izraza navedeta skupaj z imenom proizvoda na označbi ali obvestilu na zabojniku, v katerem so proizvodi, ali poleg njega.

Za izvajanje pravilnega označevanja ali odkrivanje neodobrenih proizvodov je Evropski odbor za standardizacijo (CEN) na podlagi mandata Evropske komisije standardiziral več analitskih metod.

3. REZULTATI PREGLEDOV OBJEKTOV ZA OBSEVANJE IN UPORABLJENE DOZE

Ta oddelek poročila obravnava rezultate pregledov objektov za obsevanje, zlasti kar zadeva kategorije in količine obsevanih proizvodov ter uporabljene doze. Glede na informacije držav članic so pregledi, ki so jih izvedli pristojni organi, potrdili skladnost objektov za obsevanje z zahtevami Direktive 1999/2/ES.

Naslednje razpredelnice in podatki prikazujejo rezultate pregledov, izvedenih v odobrenih objektih za obsevanje v državah članicah EU leta 2012, zlasti kar zadeva kategorije in količine obsevanih živil in živilskih sestavin ter uporabljenih doz.

3.1. Povzetek za EU

Naslednja razpredelnica povzema količine živil (v tonah), ki so bila obsevana z ionizirajočim sevanjem v odobrenih objektih za obsevanje v Evropski uniji:

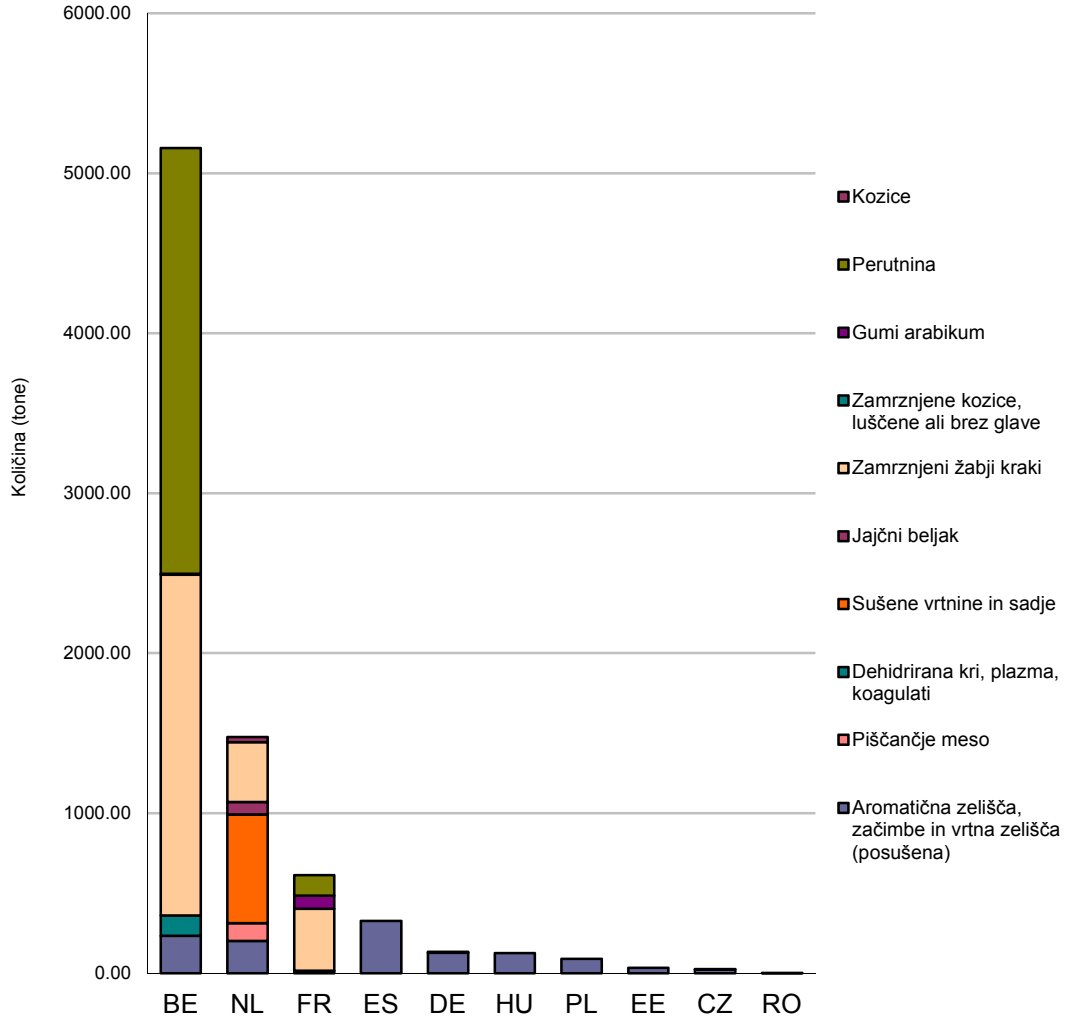
Država članica	Število odobrenih objektov	Obsevana količina (tone)
Belgija	1	5157,7
Bolgarija	2	brez obsevanih živil
Češka	1	23,8

[3] UL C 265, 1.9.2012, str. 3.
[4] UL L 66, 13.3.1999, str. 24.
[5] UL C 283, 24.11.2009, str. 5.

Nemčija	4	125,8
Estonija	1	33,7
Španija	2*	326,6
Francija	5	612,9
Italija	1	brez obsevanih živil
Madžarska	1	124,9
Nizozemska	2	1476,0
Poljska	2	89,0
Romunija	1	1,6
Združeno kraljestvo	1	brez obsevanih živil
Skupaj:	**24**	**7972,1**

* V enem objektu živila niso bila obsevana.

Naslednji podatki povzemajo količine živil (v tonah), ki so bila v letu 2012 obsevana z ionizirajočim sevanjem v odobrenih objektih za obsevanje v Evropski uniji:

V naslednjih državah članicah ni odobrenih objektov: Danska, Irska, Grčija, Ciper, Latvija, Litva, Luksemburg, Malta, Avstrija, Slovenija, Slovaška, Finska, Švedska, Portugalska.

3.2. Belgija

Živila	**Absorbirana doza (kGy)**
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	5–9
Dehidrirana kri, plazma, koagulati	2–4
Zamrznjeni žabji kraki	2,7–5,5
Zamrznjene kozice, luščene ali brez glave	2–7

Perutnina	2–6,1

3.3. Češka

Živila	**Absorbirana doza (kGy)**
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	5,77–9,82
Sušene vrtnine in sadje	5,66–6,55

3.4. Nemčija

Živila	**Absorbirana doza (kGy)**
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	<10

3.5. Estonija

Živila	**Absorbirana doza (kGy)**
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	10

3.6. Španija

Živila	**Absorbirana doza (kGy)**
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	9,09

3.7. Francija

Živila	**Absorbirana doza (kGy)**
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	10
Zamrznjeni žabji kraki	5
Gumi arabikum	3
Perutnina	5

3.8. Madžarska

Živila	**Absorbirana doza (kGy)**
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	2–10

3.9. Nizozemska

Živila	**Absorbirana doza (kGy)**
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	6,9
Piščančje meso	3,8
Sušene vrtnine in sadje	3
Jajčni beljak	1
Zamrznjeni žabji kraki	4
Kozice	3,2

3.10. Poljska

Živila	Absorbirana doza (kGy)
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	5–10

3.11. Romunija

Živila	Absorbirana doza (kGy)
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	8

4. REZULTATI PREGLEDOV V FAZI TRŽENJA PROIZVODOV IN METODE ZA UGOTAVLJANJE OBSEVANOSTI ŽIVIL

Naslednje razpredelnice prikazujejo rezultate pregledov v fazi trženja proizvodov in metode za ugotavljanje obsevanosti z ionizirajočim sevanjem.

4.1. Povzetek za EU

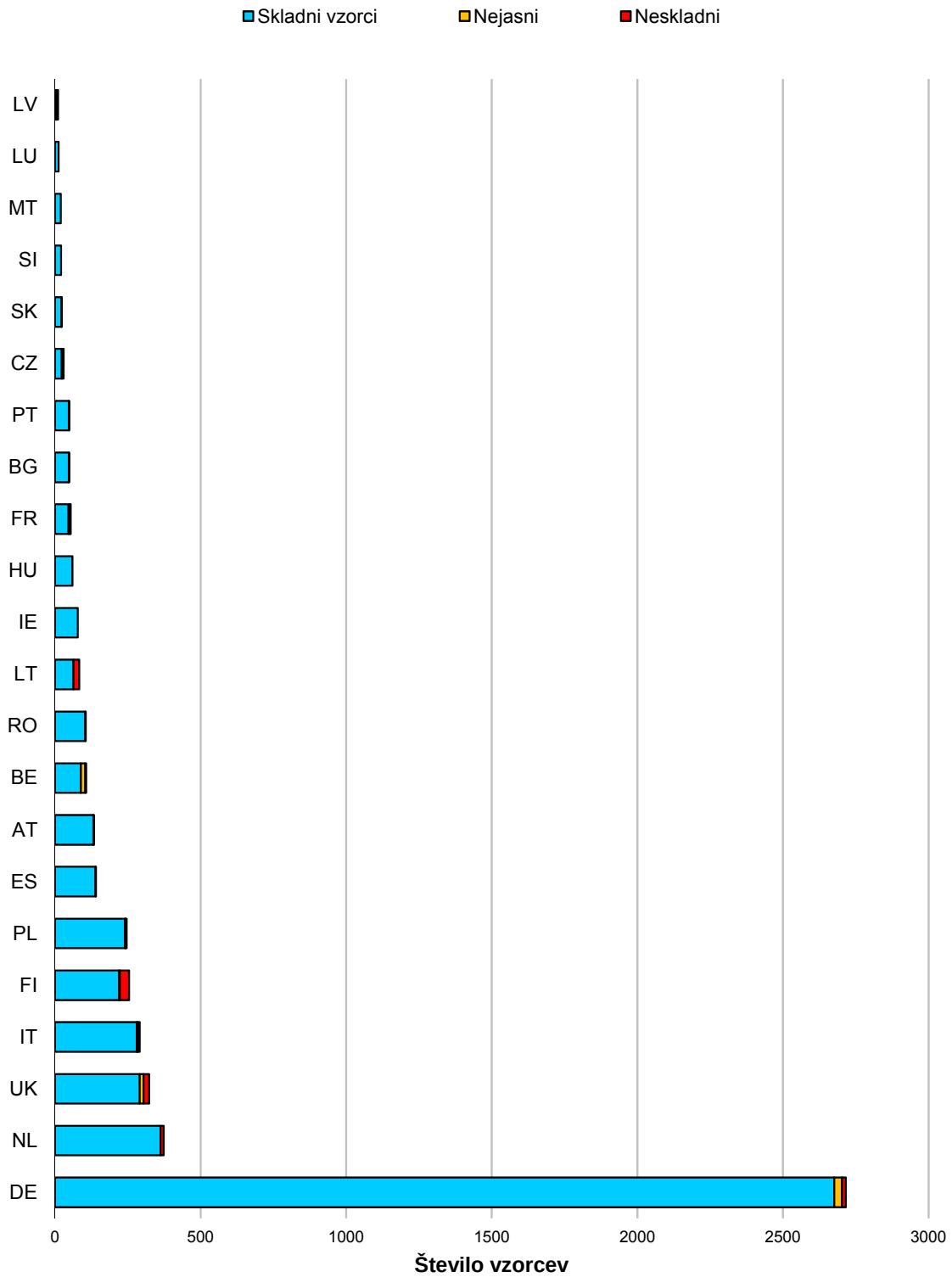
Naslednja razpredelnica povzema analizirane vzorce in pridobljene rezultate za celotno Evropsko unijo:

Država članica	Skladni	Nejasni	Neskladni	Skupaj vzorcev	% vseh vzorcev v EU
BE	89	18	3	110	**2,1 %**
BG	47	0	2	49	**0,9 %**
CZ	23	7	0	30	**0,6 %**
DK	NP	NP	NP	NP	
DE	2676	27	13	2716	**52,4 %**
EE	NP	NP	NP	NP	
IE	78	0	0	78	**1,5 %**
EL	NP	NP	NP	NP	
ES	139	1	0	140	**2,7 %**
FR	46	5	3	54	**1,0 %**
IT	281	3	7	291	**5,6 %**
CY	NP	NP	NP	NP	
LV	6	0	5	11	**0,2 %**
LT	63	0	20	83	**1,6 %**
LU	12	0	0	12	**0,2 %**
HU	60	0	0	60	**1,2 %**
MT	20	0	0	20	**0,4 %**
NL	362	0	11	373	**7,2 %**
AT	132	0	2	134	**2,6 %**
PL	241	1	4	246	**4,7 %**
PT	47	0	2	49	**0,9 %**
RO	104	0	1	105	**2,0 %**

SI	21	0	0	21	**0,4 %**
SK	22	1	0	23	**0,4 %**
FI	219	4	31	254	**4,9 %**
SE	NP	NP	NP	NP	
UK	291	13	19	323	**6,2 %**
EU skupaj	**4979**	**80**	**123**	**5182**	**100,0 %**
	96,1 %	**1,5 %**	**2,4 %**	**100,0 %**	

NPP: ni predloženih podatkov
NP: neizveden pregled

Naslednji podatki povzemajo analizirane vzorce in pridobljene rezultate za celotno Evropsko unijo:

Skladni vzorci
Nejasni
Neskladni
LV
LU
MT
SI
SK
CZ
PT
BG
FR
HU
IE
LT
RO
BE
AT
ES
PL
FI
IT
UK
NL
DE
0
500
1000
1500
2000
2500
3000
Število vzorcev

4.2. Belgija

Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	Število vzorcev: 107			Uporabljena metoda CEN
	Skladni	Nejasni	Neskladni	
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	24	1	0	EN 1788
Žitni proizvodi	8	8	0	EN 1788
Prehranska dopolnila	14	2	2*	EN 1788
Sadje (suho)	6	3	0	EN 1788
Mehkužci	16	3	1*	EN 1788
Sušene gobe ali proizvodi iz gob	2	0	0	EN 1788
Stročnice	2	0	0	EN 1788
Čaj	16	1	0	EN 1788
Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	1	0	0	EN 1788
Skupaj:	**89**	**18**	**3**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**83 %**	**17 %**	**3 %**	

* napačno označeni

4.3. Bolgarija

Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	Število vzorcev: 49			Uporabljena metoda CEN
	Skladni	Nejasni	Neskladni	
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	19	0	0	EN 1788; EN 1787
Ribe in ribji proizvodi	2	0	0	EN 1786
Sadje (suho)	5	0	0	EN 13708
Zeliščni čaji/poparki	8	0	2*	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Jedi in obroki (pripravljeni)	3	0	0	EN 1788; EN 1787
Oreški	3	0	0	EN 1788; EN 1787
Perutninsko meso	5	0	0	EN 1786
Kozice	2	0	0	EN 1786
Skupaj:	**47**	**0**	**2**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**96 %**	**0 %**	**4 %**	

* napačno označeni

4.4. Češka

Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	Število vzorcev: 30			Uporabljena metoda CEN
	Skladni	Nejasni	Neskladni	
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	7	2	0	EN 1788
Prehranska dopolnila	2	0	0	EN 1788
Česen	3	0	0	EN 1788
Zeliščni čaji/poparki	3	1	0	EN 1788
Instant rezanci	6	3	0	EN 1788
Sušene gobe ali proizvodi iz gob	2	1	0	EN 1788
Skupaj:	**23**	**7**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**77 %**	**23 %**	**0 %**	

4.5. Danska

Zaradi omejenih finančnih sredstev leta 2012 ni bil izveden noben pregled v fazi trženja proizvodov.

4.6. Nemčija

Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	Število vzorcev: 2716			Uporabljena metoda CEN
	Skladni	Nejasni	Neskladni	
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	1285	15	4*	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Maslo (začinjeno)	1	0	0	EN 1788; L12.01-1; EN 13751; EN 1787
Žita, semena, vrtnine in sadje	94	0	0	EN 1786
Sir (z začimbami/zelišči)	41	0	0	EN 1788; EN 1787
Sir (brez zelišč in začimb)	1	0	0	EN 1788; EN 1787
Kava	64	0	0	EN 1786
Raki, mehkužci, školjke in druge vodne živali (vključno z njihovimi proizvodi)	83	1	2*	EN 1788; EN 13751
Ribe in ribji proizvodi	121	0	3**	EN 1788; EN 13751; EN 1786
Prehranska dopolnila	97	9	2**	EN 1786
Sadje (suho)	63	1	1	EN 1788; L12.01-1; EN 13751
Sadje (sveže)	88	0	0	EN 13751; EN 1787; EN 13708

Jedi in obroki (pripravljeni)	64	1	2**	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Meso	41	0	0	EN 13751
Meso (razen perutnine in divjačine)	61	0	0	EN 1788; EN 1786
Mesni izdelki (razen klobas)	30	0	0	EN 1786
Gobe (sveže)	51	0	0	EN 1784; EN 1786
Sušene gobe ali proizvodi iz gob	111	0	0	EN 1788; EN 1785; ESR; EN 13751
Drugo	21	0	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Jajca in jajčni proizvodi	16	0	0	EN 1788; EN 13751
Stročnice, oljna semena, oreški	15	0	0	EN 1784
Čaj, čaju podobni proizvodi	73	0	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Krompir	30	0	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Perutninsko meso	40	0	0	EN 1788; EN 13751
Omake in juhe (dehidrirane)	83	0	1*	EN 1784; EN 1786
Suhomesni proizvodi	9	0	0	EN 1788; EN 13751
Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	46	0	0	EN 1784; EN 1786
Vrtnine (sveže)	47	0	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Skupaj:	**2676**	**27**	**13**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**98 %**	**1 %**	**1 %**	

* napačno označeni
** obsevanje ni dovoljeno

4.7 Estonija

Leta 2012 v fazi trženja ni bil izveden noben pregled.

4.8 Irska

Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	**Število vzorcev: 78**			**Uporabljena metoda CEN**
	Skladni	**Nejasni**	**Neskladni**	
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	1	0	0	EN 1788; EN 13751
Prehranska dopolnila	4	0	0	EN 1788; EN 13751
Instant rezanci	9	0	0	EN 1788; EN 13751
Krušne drobtine	1	0	0	EN 1788; EN

				13751
Zelišča in začimbe	29	0	0	EN 1788; EN 13751
Omake in juhe (dehidrirane)	1	0	0	EN 1788; EN 13751
Semena	6	0	0	EN 1788; EN 13751
Čaj	27	0	0	EN 1788; EN 13751
Skupaj:	**78**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.9. Grčija

Leta 2012 v fazi trženja ni bil izveden noben pregled.

4.10. Španija

Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	**Število vzorcev: 140**			**Uporabljena metoda CEN**
	Skladni	**Nejasni**	**Neskladni**	
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	76	1	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Ribe in ribji proizvodi	30	0	0	EN 13751
Zeliščni čaji/poparki	8	0	0	EN 1787
Meso in mesni proizvodi	2	0	0	EN 13751; EN 1787
Sušene gobe ali proizvodi iz gob	9	0	0	EN 1788; EN 13751
Oreški	6	0	0	EN 1786
Vrtnine (sveže)	8	0	0	EN 1786
Skupaj:	**139**	**1**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**99 %**	**1 %**	**0 %**	

4.11. Francija

Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	**Število vzorcev: 54**			**Uporabljena metoda CEN**
	Skladni	**Nejasni**	**Neskladni**	
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	5	0	0	EN 1788
Raki ali mehkužci (zamrznjeni)	2	0	0	EN 1788
Prehranska dopolnila	6	3	0	EN 1788
Žabji kraki	9	0	0	EN 1788

Sadje (suho)	5	0	0	EN 1788
Zeliščni čaji/poparki	5	0	0	EN 1788
Instant rezanci	1	0	0	EN 1788
Sušene gobe ali proizvodi iz gob	1	0	0	EN 1784
Avokado	2	1	0	EN 1788
Perutninsko meso	2	0	0	EN 1786
Omake in juhe (dehidrirane)	4	1	3*	EN 1788
Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	4	0	0	EN 1784
Skupaj:	**46**	**5**	**3**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**85 %**	**9 %**	**6 %**	

* napačno označeni

4.12. Italija

Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	**Število vzorcev: 291**			**Uporabljena metoda CEN**
	Skladni	**Nejasni**	**Neskladni**	
Zelišča in začimbe	96	0	0	EN 1788; EN 13751
Ribe in ribji proizvodi	5	2	0	EN 13751
Prehranska dopolnila	1	0	0	EN 13783; EN 1788; EN 13751; EN 1787
Prehranska dopolnila	9	1	2	EN 13784; EN 1788; EN 1785; EN 13751; EN 1786
Žabji kraki	4	0	5	EN 13751
Sadje (sveže)	3	0	0	EN 13783; EN 13751; EN 1787
Česen in čebula	14	0	0	EN 1787; EN 13708
Zeliščni čaji/poparki	9	0	0	EN 13751
Kopenski polži	1	0	0	EN 1788; EN 13751
Meso	67	0	0	EN 13783; EN 13751; EN 1787
Sušene gobe ali proizvodi iz gob	7	0	0	EN 13751; EN 1785; EN 1786
Oreški in suho sadje	14	0	0	EN 13783; EN 13751; EN 1787
Oljna semena	6	0	0	EN 13783; EN 1788; EN 13751

Krompir	7	0	0	EN 13751; EN 1787
Stročnice	13	0	0	EN 1788; EN 1786
Vrtna zelišča	9	0	0	EN 13751
Vrtnine (sveže)	15	0	0	EN 1787; EN 13708
Pšenica	1	0	0	EN 1788
Skupaj:	**281**	**3**	**7**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**97 %**	**1 %**	**2 %**	

4.13. Ciper

Leta 2012 v fazi trženja proizvodov ni bil izveden noben pregled. Na Cipru ni laboratorijev, ki opravljajo analize za ionizirajoče sevanje. Zaradi omejenih finančnih sredstev vzorci za analizo niso bili poslani v tujino.

4.14. Latvija

Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	**Število vzorcev: 11**			**Uporabljena metoda CEN**
	Skladni	**Nejasni**	**Neskladni**	
Prehranska dopolnila	6	0	5*	EN 1788
Skupaj:	**6**	**0**	**5**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**55 %**	**0 %**	**45 %**	

* obsevanje v objektih, ki jih EU ni odobrila

4.15. Litva

Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	**Število vzorcev: 83**			**Uporabljena metoda CEN**
	Skladni	**Nejasni**	**Neskladni**	
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	50	0	0	EN 13783
Prehranska dopolnila	13	0	20	EN 13783
Skupaj:	**63**	**0**	**20**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**76 %**	**0 %**	**24 %**	

4.16. Luksemburg

Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	**Število vzorcev: 12**			**Uporabljena metoda CEN**
	Skladni	**Nejasni**	**Neskladni**	
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	2	0	0	EN 1788
Žita, semena, vrtnine in sadje	1	0	0	EN 1788
Sadje (suho)	1	0	0	EN 1788

Zeliščni čaji/poparki	3	0	0	EN 1788
Sušene gobe ali proizvodi iz gob	1	0	0	EN 1788
Čaj	1	0	0	EN 1788
Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	2	0	0	EN 1787
Proizvodi iz kvasa	1	0	0	EN 1788
Skupaj:	**12**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.17. Madžarska

Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	**Število vzorcev: 60**			**Uporabljena metoda CEN**
	Skladni	**Nejasni**	**Neskladni**	
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena), čaj	60	0	0	EN 1788
Skupaj:	**60**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.18. Malta

Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	**Število vzorcev: 20**			**Uporabljena metoda CEN**
	Skladni	**Nejasni**	**Neskladni**	
Kava	2	0	0	EN 13751
Ribe in ribji proizvodi	2	0	0	EN 13751
Žabji kraki	1	0	0	EN 13751
Česen	1	0	0	EN 13751
Zeliščni čaji/poparki	2	0	0	EN 13751
Med in drugi čebelji proizvodi	1	0	0	EN 13751
Instant rezanci	2	0	0	EN 13751
Sušene gobe ali proizvodi iz gob	1	0	0	EN 13751
Perutninsko meso	3	0	0	EN 13751
Kozice in prigrizki (ocvrti)	1	0	0	EN 13751
Suhomesni proizvodi	1	0	0	EN 13751
Juha	1	0	0	EN 13751
Čaj	2	0	0	EN 13751
Skupaj:	**20**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.19. Nizozemska

Živila, analizirana v fazi	**Število vzorcev: 373**	**Uporabljena metoda**

trženja proizvodov	Skladni	Nejasni	Neskladni	CEN
Žitni proizvodi	34	0	0	EN 1788; EN 13751
Ribe in ribji proizvodi	19	0	0	EN 1788; EN 13751
Prehranska dopolnila	52	0	9*	EN 1788; EN 13751
Sadje (suho)	36	0	0	EN 1788; EN 13751
Drugo	6	0	0	EN 1788; EN 13751
Perutninsko meso	23	0	0	EN 1788; EN 13751
Solate, testenine in juhe	40	0	0	EN 1788; EN 13751
Semena	35	0	0	EN 1788; EN 13751
Posebne zeliščne mešanice	57	0	2*	EN 1788; EN 13751
Začimbe/arome	34	0	0	EN 1788; EN 13751
Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	22	0	0	EN 1788; EN 13751
Vitaminski pripravki	4	0	0	EN 1788; EN 13751
Skupaj:	**362**	**0**	**11**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**97 %**	**0 %**	**3 %**	

* neskladnost zaradi obsevanja v neodobrenem objektu ali slabega označevanja

4.20. Avstrija

Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	Število vzorcev: 134			Uporabljena metoda CEN
	Skladni	Nejasni	Neskladni	
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	46	0	0	EN 1788; EN 13751
Perutninsko meso	62	0	0	EN 1786
Omake in juhe (dehidrirane)	24	0	2*	EN 1788; EN 13751
Skupaj:	**132**	**0**	**2**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**99 %**	**0 %**	**1 %**	

* napačno označeni

4.21. Poljska

Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	Število vzorcev: 246			Uporabljena metoda CEN
	Skladni	Nejasni	Neskladni	
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	9	0	0	EN 13751
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	1	0	0	EN 1786
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	57	0	0	EN 1788
Jagodičje	1	0	0	EN 1787
Sir z začimbami/zelišči	7	0	0	EN 1788

Skuta	1	0	0	EN 1788
Kava	1	0	0	EN 1788
Raki ali mehkužci (zamrznjeni)	2	0	0	EN 1788
Raki, mehkužci, školjke in druge vodne živali (vključno z njihovimi proizvodi)	1	0	0	EN 1788
Suho sadje	17	0	0	EN 13708
Suho sadje	2	0	0	EN 1788
Ribe in ribji proizvodi	9	0	0	EN 1786
Ribe in ribji proizvodi (posušeni)	2	0	0	EN 1788
Živila za posebne prehranske namene	1	0	0	EN 13751
Živila za posebne prehranske namene	1	0	2	EN 1788
Prehranska dopolnila	5	0	0	EN 13751
Prehranska dopolnila	6	1	0	EN 1788
Žabji kraki	1	0	2	EN 1786
Sadje (sveže)	1	0	0	EN 1784
Sadje (sveže)	3	0	0	EN 1788
Sadje (tropsko)	3	0	0	EN 1784
Sadje (tropsko)	1	0	0	EN 1787
Sadje (tropsko)	8	0	0	EN 1788
Česen	1	0	0	EN 13751
Česen	1	0	0	EN 1787
Česen	10	0	0	EN 1788
Zeliščni čaji/poparki	7	0	0	EN 13751
Meso	2	0	0	EN 1784
Meso in mesni proizvodi	1	0	0	EN 1784
Meso (razen perutnine in divjačine)	1	0	0	EN 1784
Meso (razen perutnine in divjačine)	1	0	0	EN 1786
Meso različnih ptic, kenguruja, zajca	1	0	0	EN 1784
Meso različnih ptic, kenguruja, zajca	4	0	0	EN 1786
Mesni izdelki (razen klobas)	1	0	0	EN 1786
Mleko in mlečni proizvodi	1	0	0	EN 1788
Oreški	2	0	0	EN 1786
Oreški	20	0	0	EN 1787
Drugo	1	0	0	EN 13708
Drugo	1	0	0	EN 13751
Drugo	5	0	0	EN 1788
Stročnice	3	0	0	EN 1788

Rdeča paprika	1	0	0	EN 1788
Omake in juhe (dehidrirane)	11	0	0	EN 1788
Kozice	7	0	0	EN 1788
Juhe	5	0	0	EN 1788
Čaj	11	0	0	EN 13751
Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	1	0	0	EN 1788
Vrtnine (sveže)	2	0	0	EN 1788
Skupaj:	**241**	**1**	**4**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**98 %**	**0 %**	**2 %**	

4.22. Portugalska

Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	**Število vzorcev: 49**			**Uporabljena metoda CEN**
	Skladni	**Nejasni**	**Neskladni**	
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	4	0	0	EN 13751
Prehranska dopolnila	18	0	2	EN 13751
Čaj	4	0	0	EN 13751
Rastlinski ekstrakti (posušeni)	7	0	0	EN 13751
Deli rastlin (korenine, lovorjevi listi)	7	0	0	EN 13751
Zamrznjene školjke (z lupino)	7	0	0	EN 13751
Skupaj:	**47**	**0**	**2**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**96 %**	**0 %**	**4 %**	

4.23 Romunija

Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	**Število vzorcev: 105**			**Uporabljena metoda CEN**
	Skladni	**Nejasni**	**Neskladni**	
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	68	0	1*	EN 1788; EN 13751
Prehranska dopolnila	4	0	0	EN 13751
Zeliščni čaji/poparki	10	0	0	EN 13751
Semena	6	0	0	EN 13751
Čaj	11	0	0	EN 13751
Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	5	0	0	EN 13751
Skupaj:	**104**	**0**	**1**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**99 %**	**0 %**	**1 %**	

* obsevanje v objektih, ki jih EU ni odobrila

4.24. Slovenija

Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	Število vzorcev: 21			Uporabljena metoda CEN
	Skladni	Nejasni	Neskladni	
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	14	0	0	EN 1788; EN 13751
Čaj	7	0	0	EN 13751
Skupaj:	**21**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.25. Slovaška

Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	Število vzorcev: 23			Uporabljena metoda CEN
	Skladni	Nejasni	Neskladni	
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	15	1	0	EN 1784; EN 1788
Sir (zorjen)	2	0	0	EN 1784
Oreški	5	0	0	EN 1784
Skupaj:	**22**	**1**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**96 %**	**4 %**	**0 %**	

4.26. Finska

Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	Število vzorcev: 254			Uporabljena metoda CEN
	Skladni	Nejasni	Neskladni	
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	119	3	8*	EN 1788 za potrditev; EN 13751
Jagodičje	6	0	0	EN 13751
Živila za posebne prehranske namene	4	0	2**	EN 1788 za potrditev; EN 13751
Prehranska dopolnila	35	0	13**	EN 1788 za potrditev; EN 13751
Zeliščni čaji/poparki	11	1	1**	EN 1788 za potrditev; EN 13751
Drugo (sestavine omak, živilske sestavine itd.)	26	0	7**	EN 1788 za potrditev; EN 13751
Čaj	17	0	0	EN 13751
Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	1	0	0	EN 13751
Skupaj:	**219**	**4**	**31**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**86 %**	**2 %**	**12 %**	

* napačno označeni, obsevani v objektih, ki jih EU ni odobrila
** obsevanje ni dovoljeno

4.27. Švedska

Leta 2012 v fazi trženja proizvodov ni bil izveden noben pregled.

4.28. Združeno kraljestvo

Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov	Število vzorcev: 323			Uporabljena metoda CEN
	Skladni	Nejasni	Neskladni	
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	156	5	3*	EN 1788; EN 13751
Žitni proizvodi	3	0	0	EN 13751
Žita, semena, vrtnine in sadje	2	0	0	EN 13751
Raki, mehkužci, školjke in druge vodne živali (vključno z njihovimi proizvodi)	1	0	0	EN 13751
Aromatizirani kuskus	1	0	0	EN 13751
Aromatizirani sladkor v prahu	1	0	0	EN 13751
Prehranska dopolnila	26	3	1**	EN 1788; EN 13751
Sadje (suho)	2	0	0	EN 13751
Sadni sok	1	0	0	EN 13751
Sadje (sveže)	1	0	0	EN 13751
Česen	13	0	0	EN 13751
Zeliščni čaji/poparki	5	0	0	EN 13751
Paste iz zelišč in začimb	7	0	0	EN 13751
Zelišča in začimbe (sveža)	4	0	0	EN 13751
Instant rezanci	40	4	7*	EN 1788; EN 13751
Jedi in obroki (pripravljeni)	3	0	0	EN 13751
Oreški	1	0	0	EN 13751
Riž	1	0	0	EN 1788; EN 13751
Omake in juhe (dehidrirane)	21	1	7**	EN 1788; EN 13751
Semena	1	0	0	EN 13751
Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	0	0	1*	EN 1788; EN 13751
Vrtnine (sveže)	1	0	0	EN 13751
Skupaj:	**291**	**13**	**19**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev	**90 %**	**4 %**	**6 %**	

* napačno označeni in/ali obsevani v objektih, ki jih EU ni odobrila
** obsevanje ni dovoljeno, napačno označeni, obsevani v objektih, ki jih EU ni odobrila

5. POVZETEK

To poročilo zajema obdobje od 1. januarja 2012 do 31. decembra 2012. Poročilo vsebuje zbirko informacij, ki jih je 27 držav članic predložilo Komisiji.

Leta 2012 je 24 odobrenih objektov za obsevanje v 13 državah članicah obratovalo v skladu s členom 7(2) Direktive 1999/2/ES. Odobren ni bil noben nov objekt za obsevanje. Noben odobren objekt za obsevanje ni bil zaprt. Leta 2012 v petih objektih za obsevanje živila niso bila obsevana.

V državah članicah EU je bilo z ionizirajočim sevanjem skupno obsevanih 7 972 ton proizvodov, od katerih jih je bilo 91 % obsevanih v treh državah članicah: v Belgiji (64,7 %), na Nizozemskem (18,5 %) in v Franciji (7,7 %). Najbolj obsevane kategorije proizvodov so bili žabji kraki (36 %), perutnina (35 %) ter posušena aromatična zelišča in začimbe (15 %). V primerjavi s preteklim letom 2011 (obsevane 8 067,5 tone) se je skupna količina proizvodov, obsevanih v EU, rahlo zmanjšala.

Za preglede v fazi trženja proizvodov je informacije predložilo 27 držav članic. Leta 2012 pet držav članic ni opravilo analitskih pregledov pri uradnem in inšpekcijskem pregledu.

V 22 državah članicah je bilo skupno analiziranih 5 182 vzorcev, od tega 66 % v treh državah članicah (52,4 % v Nemčiji, 7,2 % na Nizozemskem in 6,2 % v Združenem kraljestvu). 4 979 vzorcev (96,1 %) je bilo skladnih z določbami direktive, 123 vzorcev (2,4 %) je bilo neskladnih, pri 80 vzorcih (1,5 %) pa so bili rezultati nejasni. Glavna razloga za neskladnost analiziranih vzorcev sta bila nepravilno označevanje in prepovedano obsevanje; do neskladnosti pa je lahko prišlo tudi zaradi obsevanja v objektih, ki jih EU ni odobrila. Razlogi za neskladnost so navedeni v vsaki razpredelnici z rezultati testov, opravljenih v vsaki državi članici.